

BOSNA I HERCEGOVINA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

SUD BOSNE I HERCEGOVINE
СУД БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Predmet broj: S1 2 K 041290 21 K

Datum: 2.6.2022. godine

Sudija: Biljana Ćuković, sudija pojedinac

PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE

Protiv optuženog

Mila Lukića

P R E S U D A

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine: Kasim Halilčević

Branilac optuženog: Svjetlana Lazić, advokat iz Doboja

Sud Bosne i Hercegovine, Sarajevo, ul. Kraljice Jelene br. 88

Telefon: 033 707 100; Fax: 033 707 155

U I M E B O S N E I H E R C E G O V I N E !

Sud Bosne i Hercegovine, po sudiji Biljani Ćuković, kao sudiji pojedincu, uz učestvovanje pravnog savjetnika Vahida-Ramić Sanide, u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Mila Lukića, zbog krivičnog djela Primanje dara i drugih oblika koristi iz člana 217. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), odlučujući o optužnici Tužilaštva BiH, broj: T20 0 KTK 0020848 21 od 16.9.2021. godine zaprimljena u Sud 28.9.2021. godine), potvrđenoj dana 5.10.2022. godine, nakon održanog glavnog i javnog pretresa, u prisustvu tužioca Tužilaštva BiH Halilčević Kasima, optuženog Mila Lukića i njegovog branioca, advokata Svjetlane Lazić, dana 2.6.2022. godine, donio je i javno objavio:

P R E S U D U

Optuženi: MILE LUKIĆ, sin Pave i majke Jovanke rođene Curkić, rođen 25.1.1968. godine u Doboju, nastanjen u ..., sa završenom SSS tehničko-željezni smjer (IV stepen), penzioner, do penzionisanja bio zaposlen u Graničnoj policiji BiH Jedinica Granične policije Brod, udovac, otac dvoje djece, lošeg imovnog stanja, državljanin ..., JMB: ... neosuđivan,

K R I V J E

Što je: dana 16.6.2021. godine oko 17,30 na Međunarodnom graničnom prelazu Brod, između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske, na području opštine Brod, vršeći kontrolu na ulazu u BiH iz Republike Hrvatske, u zoni odgovornosti Jedinice granične policije Brod, u svojstvu službene osobe u institucijama BiH, kao policijski službenik Granične policije BiH JGP Brod, nakon što se Alić Bajro zajedno sa suprugom i dvoje maloljetne djece dovezao putničkim motornim vozilom VW Golf VII, plave boje registarskih oznaka SR Njemačka broj ..., s namjerom da uđe u BiH, posredno zahtijevao da primi dar i to tako što je prilikom kontrole osobnih podataka kako za njega tako i za djecu, od istog zatražio rodne listove za djecu i vjenčani list za suprugu, kako bi mu dokazao da se radi o njegovoj supruzi i djeci koji su nosili njegovo prezime, te nakon kraćeg razgovora sa istim kojom prilikom je Alić tvrdio da mu ti dokumenti nisu potrebni, obratio se riječima "Ko će ovdje častiti Bajro" nakon čega mu je Alić pokazao novčanicu od 50 Eura s pitanjem "Je li to to što tražiš da ti odmah dam" na šta mu je odgovorio da se sa vozilom udalji na parking prostor koji se nalazio neposredno iza prostorije za kontrolu dokumenata, te da mu navedeni novac koji mu je prethodno pokazao stavi u zeleni karton, a potom da se ponovo vrati i da mu preda zeleni karton u kojem se nalazila navedena novčanica, te nakon što mu je Alić predao zeleni karton, u kom se nalazila navedena novčanica, iz istog izvadio novčanicu od 50 Eura, a zatim mu vratio pasoš koji se nalazio kod njega,

čime je, počinio krivično djelo Primanje dara i drugih oblika koristi iz člana 217. stav 1. KZ BiH,

pa ga Sud, na osnovu člana 217. stav 1. KZ BiH, te odredbe člana 285. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH), uz primjenu članova 39., 40., 42. i 48. KZ BiH, člana 49. stav 1. tačke b. i člana 50. stav 1. tačke d. KZ BiH

O S U D U J E

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 5 (PET) MJESECI

Na osnovu člana 110., 111. i člana 217. stav 4. KZ BiH, od optuženog oduzima se imovinska korist pribavljena izvršenjem krivičnog djela - novac u iznosu od 50 (pedeset) eura, u protivvrijednosti u konvertibilnim markama prema srednjem kursu Centralne banke BiH (CBBH) važećem na dan uplate, na ime primljenog dara, koji iznos je optuženi dužan uplatiti u korist budžeta Bosne i Hercegovine u roku od 30 (trideset) dana od dana pravosnažnosti presude.

Na osnovu odredbe člana 188. stav 4. ZKP BiH, optuženi se oslobađa obaveze nadoknade troškova krivičnog postupka, te isti padaju na teret budžetskih sredstava Suda i Tužilaštva BiH.

O b r a z l o ž e n j e

Tok postupka

1. Optužnicom Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj: T20 0 KTK 0020848 21 od 16.9.2021. godine (primljena u Sud 28.9.2021. godine), a potvrđena 5.10.2021. godine, optuženom Milu Lukiću stavljeno je na teret izvršenje krivičnog djela Primanje dara i drugih oblika koristi iz člana 217. stav 1. KZ BiH.
2. Nakon što se optuženi na ročištu za izjašnjenje o krivici održanom dana 29.12.2021. godine izjasnio da nije kriv, predmet je dostavljen sudiji pojedincu na nadležno postupanje, radi zakazivanja glavnog pretresa.
3. Glavni pretres u ovom predmetu počeo je dana 10.2.2022. godine čitanjem optužnice od strane tužioca Tužilaštva BiH i iznošenjem uvodnih riječi Tužilaštva i odbrane, a okončan je dana 26.5.2022. godine, iznošenjem završnih riječi Tužilaštva i branioca optuženog.

Dokazni postupak

4. Na glavnom pretresu tužilac je u svojstvu svjedoka saslušao Bajru Alića i Andreu Korać, a odustao je od saslušanja svjedokinje Nicol Alić. Od strane

Tužilaštva u spis su uloženi materijalni dokazi i to: T-1, Izvještaj o počinjenom krivičnom djelu i izvršiocu, broj 17-10-2-04-13-5-KU-11/21 od 08.07.2020.godine; T-2, Ovjerena fotokopija rasporeda rada za dan 16/17.06.2021.godine u vremenu od 07,00 do 19,00 sati JGP Brod; T-3, Ovjerena fotokopija radnog naloga broj 1937/21 za dan 16.06.2021.godine u vremenskom periodu od 07,00 do 19,00 za MGP Brod sa izvještajem; T-4, Provjera za Alić Bajru br. 511-03-18-107/787-21 od 01.07.2021.godine; T-5, Evidencija o korištenju štambilja za ovjeru prelaska državne granice za dan 16.06.2021.godine, Jedinica granične policije Brod; T-6, Raspored rada Granične policije Terenska kancelarija sjeveroistok JGP Brod za dan 16.06.2021.godine za smjenu od 07-19 časova; T-7, Službena zabilješka policijskog službenika inspektora za istrage mlađeg inspektora Andree Korać, izvršene analize video zapisa Ministarstvo sigurnosti, Granična policija BiH, Terenska kancelarija Sjeveroistok, Jedinica Granične policije Brod, broj 17-13-2-04-68/945/21 od 24.06.2021.godine; T-8, DVD ROM sa videonadzorom sa MGP Brod; T-9, Granične provjere nad licima –pojedinačna tabelarna –Alić Bajro; T-10, E mail Alić Bajre Graničnoj policiji; T-11, Zapisnik o prijemu usmene prijave, Ministarstvo sigurnosti, Granična policija CIU broj 17-10-2-34-7-6934/21 od 23.06.2021.godine; T-12, Zapisnik o prepoznavanju lica Ministarstvo sigurnosti, Granična policija broj 17-10-2-04-156/20-1 od 07.07.2020.godine Foto album prilog; T-13, Izvod iz kaznene evidencije, Republika Srpska, Ministarstvo unutrašnjih poslova Policijska uprava Doboj broj 14-02/1+234.1-510/21 od 24.08.2021.godine.

5. U svojstvu svjedoka odbrane svjedočio je optuženi u svoju korist i svjedok Samir Mehić, te je uvedena sljedeća materijalna dokumentacija: O-1, Otpusno pismo sa epikrizom za lice Svjetlana Lukić, broj 7206/20; O-2, Patohisološki pregled za lice Nataša Lukić, broj nalaza 13345/17 od 04.10.2017. godine; O-3, Otpusno pismo za lice Nataša Lukić broj protokola 1752/17; O-4, Izvod iz matične knjige umrlih broj 1429 od dana 02.07.2020.godine i O-5, Otpusno pismo sa epikrizom za lice Jovanka Lukić, broj 273/22; Nalaz i mišljenje broj 43/22 od dana 05.01.2022.godine za lice Jovanka Lukić; Patohistološki pregled za lice Jovanka Lukić broj 317/22.

1. Završne riječi

(a) Tužilaštvo BiH

6. Tužilac je u završnom obraćanju istakao da je u cjelosti dokazao da je optuženi, obavljajući poslove graničnog policajca, dana 16.6.2021. godine, od svjedoka Bajre Alića tražio putnu ispravu, da bi nakon toga počela priča oko nepravilnosti kako za djecu, tako i za suprugu. Interesantno je da su sve putne isprave glasile na isto ime i prezime, što je prema Tužilaštvu očito da je kod optuženog postojala namjera za izvršenje krivičnog djela, a što je sve zadokumentovao i na uloženom videosnimku. Tužilac naglašava kakav bi interes imao svjedok Bajro Alić, koji nije poznavao optuženog, da ga bez osnova prijavi. Cijeneći istaknute okolnosti na strani optuženog u okviru dokaznog postupka odbrane, tužilac je predložio da se odredi sankcija ispod zakonom predviđenog minimuma. Na koncu je odustao od prijedloga za mjeru sigurnosti u skladu sa članom 69. stav 1. tačka c) i članom 73. stav 2. u vezi stava 1. sve KZ BiH, imajući u vidu da je optuženi penzionisan.

(b) Odbrana

7. Braniteljica optuženog je u svom završnom obraćanju istakla da se, u konkretnom, nisu ostvarila obilježja krivičnog djela Primanje dara. Optuženi, naime, tokom cijelog postupka nije sporio da je dana 16.6.2021. godine postupao u svojstvu policijskog službenika, niti da je kontrolisao Alić Bajru, niti je sporio da je tražio dodatne dokumente. Ovakvo postupanje optuženog bilo je u skladu sa odlukom Vijeća Ministara BiH 06-2-7181/20-18 od 17.9.2020. godine, kao i dopunom iste, koja je dostavljena na granične prelaze u formi odluke o propisivanju dodatnih uslova za ulazak stranaca u BiH. U mailu svjedoka Alića, koji je stigao 4-5 dana nakon prelaska državne granice, proizilazi da je policajac naglasio da je Alić bio dužan dokazati da su to njegova supruga i djeca. Ovakvo kazivanje optuženog ukazuju da je Alić Bajro zaista ušao u komunikaciju sa optuženim koja nije primjerena na GP, ali takvo postupanje se na graničnim prelazima dešava u smislu da se lice koje prelazi državnu granicu izdvoji na kratko vrijeme kako ne bi usporavao rad, kako je bilo i u ovom slučaju, a što je bilo u skladu sa pravilima struke. Odbrana je dokazala da Alić nije dao nikakav novac, tačno je da je optuženi tražio pasoše i rodne listove, ali to je bilo u skladu sa pomenutom odlukom Vijeća ministara i pravilima struke. Zaključno je istakla da u konkretnom postoje uslovi da se u skladu sa načelom *in dubio pro reo* optuženi oslobodi optužbi, dodavši da nije osuđivan, da je porodičan, te da je završio karijeru bez ikakve mrlje.
8. Optuženi se saglasio sa izlaganjem svog branioca.

2. Procesne odluke Suda

(a) Odgađanje pretresa u trajanju dužem od 30 dana (član 251. stav 2. ZKP BiH)

9. Na ročištu za glavni pretres održanom dana 12.5.2022. godine, Sud je, obzirom da je odgađanje glavnog pretresa trajalo duže od trideset dana, donio odluku da glavni pretres, u skladu sa odredbom člana 251. stav 2. ZKP BiH, počinje iznova. Međutim, obzirom da su se stranke i branilac saglasili da se do tada provedeni dokazi ne provode iznova, Sud je odlučio da se do tada saslušani svjedoci neće ponovo pozivati i saslušavati nego će se koristiti ranije dati iskazi, kao i da se neće ponovo izvoditi materijalni dokazi Tužilaštva koji su već uvedeni.

(b) Izmjena redoslijeda izvođenja dokaza (član 240. ZKP BiH u vezi sa članom 261. stav 2. ZKP BiH)

10. Na ročištu za glavni pretres održanom dana 12.5.2022. godine, Sud je, na osnovu odredbe člana 240. ZKP BiH u vezi sa članom 261. stav 2. ZKP BiH, izmijenio redoslijed izvođenja dokaza na način što će se, prije okončanja dokaznog postupka Tužilaštva, provesti dokazi odbrane. Naime, odredbom člana 240. ZKP BiH propisan je redoslijed radnji glavnog pretresa te je propisano da glavni pretres teče redom koji je određen u ovom zakonu, ali sudija, odnosno predsjednik vijeća, može odrediti da se odstupi od redovnog toka raspravljanja zbog posebnih okolnosti, a naročito zbog broja optuženih, broja krivičnih djela i obima dokaznog materijala.
11. Takođe, u skladu sa odredbom člana₅ 261. ZKP BiH (Izvođenje dokaza),

propisan je, redosljed izvođenja dokaza (dokazi optužbe, dokazi odbrane,...), osim ako sudija, odnosno vijeće u interesu pravde ne odredi drugačije.

12. Imajući u vidu da je dolazak preostalog subjektivnog dokaza Tužilaštva – svjedokinje Alić Nicol iz Berlina bio neizvjesan, kao i da je u više navrata odgađan njen dolazak u BiH te samim tim i pred Sud, zbog čega je i glavni pretres odlagan, to je Sud, imajući u vidu i interese pravde kao i ekonomičnosti postupka, te vodeći računa da je i odbrani prethodno dano dovoljno vremena za pripremu odbrane, izmijenio redosljed izvođenja dokaza. Na koncu, Tužilaštvo je na nastavku pretresa 26.5.2022. godine, odustalo od izvođenja ovog dokaza.

3. Relevantno pravo

Primanje dara i drugih oblika koristi, član 217. KZ BiH

(1) Službeno ili odgovorno lice u institucijama Bosne i Hercegovine uključujući i strano službeno lice ili međunarodnog službenika ili arbitra ili sudiju porotnika, koje zahtijeva ili primi poklon ili kakvu drugu korist za sebe ili za drugo lice ili koje primi obećanje poklona ili kakve koristi za sebe ili za drugo lice, da u okviru svoje funkcije izvrši što ne bi smjelo izvršiti ili da ne izvrši što bi moralo izvršiti ili ko posreduje pri ovakvom podmićivanju službenog ili odgovornog lica, kazniće se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(4) Primitljeni poklon ili imovinska korist oduzeće se.

II. OPŠTA RAZMATRANJA I DOKAZNI STANDARDI

13. U skladu sa osnovnim načelima ZKP BiH i Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (EKLJP), te principom slobodne ocjene dokaza, Sud je pažljivo razmotrio sve izvedene dokaze. Pritom, Sud ukazuje da je slobodna ocjena dokaza ocjena oslobođena formalnih pravila koja bi *a priori* određivala vrijednost pojedinih dokaza. Vrijednost dokaza nije unaprijed određena, ni kvalitativno, ni kvantitativno. Ocjena dokaza obuhvata logičku i psihološku ocjenu te, iako ne postoje pravna, ni formalna pravila ocjene, ista je vezana za pravila ljudskog mišljenja i iskustva.

14. U skladu sa principom slobodne ocjene dokaza, u toku glavnog pretresa relevantne činjenice mogu se utvrđivati neposrednim i posrednim dokazima, odnosno indicijama. Neposredni dokazi su oni dokazi koji neposredno utvrđuju spornu činjenicu. Posrednim dokazima se istinitost sporne činjenice utvrđuje putem drugih činjenica, odnosno posredni dokazi predstavljaju dokaze o činjenicama o događaju ili krivičnom djelu, iz kojih logično proizilazi predmetna činjenica.

15. Prilikom ocjene iskaza svjedoka koji su svjedočili u ovom postupku, Sud je u sklopu svjedočenja cijenio ličnost svjedoka, pokušavajući u postupku ocjene vjerodostojnosti

tvrdnji svjedoka otkriti postojanje nekog motiva za takvo svjedočenje, upoređujući činjenice o kojima su određeni svjedoci svjedočili sa činjenicama koje su potvrđene od strane drugih svjedoka, te činjenicama utvrđenim materijalnim dokazima, a sve kako bi se utvrdilo da li su iskazi tih svjedoka potkrijepljeni ili dovedeni u pitanje i osporeni drugim dokazima u ovom predmetu.

16. Istovremeno, Sud je vodio računa da navede jasne i razumljive razloge na kojima zasniva svoju odluku, pri tome imajući u vidu da nije u obavezi da daje detaljne odgovore na svako pitanje, ali ako je činjenica ili dokaz od suštinske važnosti za ishod predmeta, Sud se u tom slučaju morao pozabaviti i bavio se sa njim u svojoj presudi.¹
17. Osim toga, pri odlučivanju, imajući u vidu da, saglasno praksi ESLJP, Sud, iako je obavezan dati razloge za svoju odluku, ne mora se detaljno baviti svakim argumentom koji je iznijela neka od strana u postupku. Iz navedenog proizlazi da se Sud nije dužan baviti svakim dokazom posebno², već je u smislu odredaba članova 15. i 281. ZKP BiH dužan da se bavi u prvom redu onim dokazima koji su nužni za ostvarenje svrhe ove presude, iz čega proizilazi da nije nužno raspravljati baš o svakom dokazu.³
18. Dakle, obaveza Suda je da, iako presudu donosi na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog izvedenog dokaza posebno istovremeno ih dovodeći u vezu sa ostalim izvedenim dokazima, u obrazloženju presude izloži samo one dokaze koji su bili od odlučnog značaja za njeno donošenje. Saglasno navedenom, Sud je prilikom donošenja ove presude cijenio sve izvedene dokaze, a sa posebnom pažnjom cjenio ključne dokaze, a u presudi će obrazlagati samo one dokaze na kojima je utemeljio svoju odluku, dok dokaze koji na odlučujući način nisu uticali na utvrđivanje činjeničnog stanja i izvedene zaključke Suda, Sud neće detaljnije obrazlagati.

III. DOKAZI I OCJENA DOKAZA

19. Krivično djelo Primanje dara ili drugih oblika koristi iz člana 217. stav 1. KZ BiH čini službeno ili odgovorno lice u institucijama BiH, koje, između ostalog, zahtijeva ili primi poklon ili kakvu drugu korist za sebe ili drugo lice, da u okviru svoje funkcije izvrši što ne bi smjela izvršiti.
20. Iz navedenog slijedi, da bitna zakonska obilježja krivičnog djela Primanje dara ili drugih oblika koristi iz člana 217. KZ BiH čine: a) zahtijevanje ili primanje dara, odnosno kakve druge koristi od strane službene osobe za sebe ili drugo lice; b) dar ili kakva druga korist treba da se zahtijevaju ili primaju u vezi sa službenim radnjama; c) dar ili kakva druga korist.

¹ Presuda Evropskog suda za ljudska prava (ESLJP) u predmetu *Van der Hurk protiv Nizozemske*, 19.04.1994.godine, paragraf 61: „[S]udovi nisu dužni da daju detaljne odgovore na svako pitanje.“

² ESLJP je tako zauzeo stanovište da: „[S]udovi nisu dužni da daju detaljne odgovore na svako pitanje.“ Vidi *Van de Hurk vs the Netherlands*, 19.april 1994. godine, str. 61.

³ *Vicjeti* presudu Pretresnog vijeća MKSJ u predmetu *Tužilac protiv Darja Kordića i Marja Čerkeza*, predmet br.IT-95-14/2-T od 26.2.2001., paragraf 20., te presudu Žalbenog vijeća u istom predmetu broj: IT-95-14/2-A od 17-12-2004., paragraf 382.

21. Prije svega izvršilac ovog krivičnog djela može biti samo službeno ili odgovorno lice u institucijama BiH, uključujući i strano službeno lice, međunarodnog službenika ili arbitra ili sudiju porotnika. Odredbom člana 1. tačka 3. KZ BiH je propisano da je službeno lice izabrani ili imenovani funkcioner u organima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti BiH i u drugim državnim i upravnim ustanovama ili službama koje vrše određene upravne, stručne i druge poslove u okviru prava i dužnosti vlasti koja ih je osnovala; lice koje stalno ili povremeno vrši službenu dužnost u navedenim upravnim organima ili ustanovama; ovlašteno lice u privrednom društvu ili u drugom pravnom licu kojem je zakonom ili drugim propisom donesenim na osnovu zakona povjereno vršenje javnih ovlaštenja, a koje u okviru tih ovlaštenja obavlja određenu dužnost; te drugo lice koje uz naknadu ili bez naknade obavlja određenu službenu dužnost na osnovu ovlaštenja iz zakona ili drugog propisa donesenog na osnovu zakona.

22. Subjektivnu stranu krivičnog djela čini direktni umišljaj.

23. Imajući u vidu naprijed navedena zakonom propisana bitna obilježja bića predmetnog krivičnog djela, Sud je ocjenom svih izvedenih dokaza pojedinačno, dovodeći ih u međusobnu vezu, van razumne sumnje utvrdio da je optuženi Mile Lukić, na način, u vrijeme i na mjestu kako je to opisano u izreci presude, počinio krivično djelo Primanje dara i drugih oblika koristi iz člana 217. stav 1. KZ BiH.

24. Prije svega, među strankama nije bilo sporno svojstvo optuženog kao službenog lica na JGP Brod, a što je potvrđeno kako materijalnim dokazima Tužilaštva (T-2⁴, T-3⁵, T-5⁶ i T-6⁷), iskazima svjedoka Samira Mehića, te iskazom optuženog koji je iznosio odbranu u svoju korist.

25. Izvedeni dokazi (T-5, T-6 i T-7⁸) tako nesporno potvrđuju i da je optuženi kao ovlašteno službeno lice–policajac Granične policije BiH, dana 16.6.2021. godine, u periodu 17 do 19 sati, vršio kontrole putničkih motornih vozila na ulasku iz Republike Hrvatske u Bosnu i Hercegovinu, te da je vršio kontrolu upravo lica Bajre Alića.

a) Prvo obilježje krivičnog djela iz člana 217. sta 1. KZ BiH je zahtijevanje ili primanje dara, odnosno kakve druge koristi od strane službene osobe za sebe ili drugo lice

26. Da je optuženi Mile Lukić, u svojstvu službene osobe u institucijama BiH, kao policijski službenik GP BiH, JGP Brod, zahtijevao primanje dara u vidu novca i da je primio

⁴ T-2, Ovjerena fotokopija rasporeda rada za dan 16/17.06.2021.godine u vremenu od 07,00 do 19,00 sati JGP Brod;

⁵ T-3, Ovjerena fotokopija radnog naloga broj 1937/21 za dan 16.06.2021.godine u vremenskom periodu od 07,00 do 19,00 za MGP Brod sa izvještajem;

⁶ T-5, Evidencija o korištenju štambilja za ovjeru prelaska državne granice za dan 16.06.2021.godine, Jedinica granične policije Brod;

⁷ T-6, Raspored rada Granične policije Terenska kancelarija sjeveroistok JGP Brod za dan 16.06.2021.godine za smjenu od 07-19 časova;

⁸ T-7, Službena zabilješka policijskog službenika inspektora za istrage mlađeg inspektora Andree Korać, izvršene analize video zapisa Ministarstvo sigurnosti, Granična policija BiH, Terenska kancelarija Sjeveroistok, Jedinica Granične policije Brod, broj 17-13-2-04-68/945/21 od 24.06.2021.godine;

novac koji predstavlja dar od Bajre Alića, Sud je utvrdio prije svega iz iskaza svjedoka Bajre Alića. Iskaz ovog svjedoka Sud je ocijenio kao istinit, te u bitnim, činjeničnim dijelovima potkrijepljen drugim dokazima, i to prevashodno iskazu optuženog i materijalnim dokazima koji potvrđuju dolazak Bajre Alića u na Međunarodni GP Brod dana 16.6.2021. godine oko 17,30 sati. Sud je svjedoku Aliću u potpunosti poklonio vjeru i u dijelu činjenica o kojima samo on svjedoči, s obzirom da je iskaz svjedoka u cjelini uvjerljiv i logičan, a njegova tačnost potvrđena drugim izvedenim dokazima.

27. Tako izvedeni dokazi (iskaz svjedoka Bajre Alića i optuženog, te materijalni dokazi i to T-4⁹, T-6, ¹⁰T-9¹¹), nadalje, nesporno potvrđuju da je optuženi od putnika u pmv VW Golf VII, plave boje, registarskih oznaka ..., Bajre Alića koji je svojom porodicom saobraćao na relaciji Njemačka-BiH, vršeći kontrolu na ulazu u BiH iz Republike Hrvatske, u zoni odgovornosti JGP Brod, zatražio vjenčani list za suprugu i rodne listove od djece, iako su supruga i djeca nosila njegovo prezime.
28. Naime, po dolasku na GP Brod, svjedok Bajro Alić predaje lične dokumente graničnom policajcu koji sjedi u kućici (svoj pasoš BiH, njemačku ličnu kartu od supruge i pasoše Republike Njemačke za maloljetnu djecu). Granični policajac ih je pregledao, i obratio mu se pitanjem kako može znati da je to njegova porodica, na što mu je svjedok začuđeno odgovorio da svi imaju isto prezime, nakon čega mu je granični policajac rekao da mu trebaju rodni listovi za djecu i vjenčani list od supruge. Nakon što je svjedok rekao da nema te dokumente kod sebe, jer je prije kretanja na putovanje, na zvaničnoj web stranici GP BiH se informisao u pogledu uslova ulaska u BiH jer je bilo i vrijeme pandemije „covid-om 19“, međutim, na stranici nije bilo navedeno da su mu potrebni ti dokumenti koje je granični policajac tražio. Na to mu je granični policajac odgovorio povišenim tonom da se trebao bolje informisati, na što je svjedok pitao šta treba da uradi da dokaže da je to njegova porodica, na šta mu je granični policajac odgovorio da se može vratiti. To ga je šokiralo, a ranije je na stranici provjerio da ... državljanin sa državljaninom ... može ući u BiH sa „covid“ testom. Rekao je da ako trebaju da se testiraju da će to uraditi, na šta mu je granični policajac ponovio da to ne može, da se može vratiti. Pogledao je, potom, djecu i auto i rekao u smislu „mala su ti djeca da se vratiš,..gdje Bajro baš na mene naleti“, te je dodao „ko će ovdje častiti?“ Svjedok nije vidio drugu soluciju, uzeo je novčanik iz kojeg je izvadio novčanicu od 50 eura i pružio mu kroz prozor, pitavši ga „je li to što tražite da vam odmah dam“, na šta je granični policajac odmahnuo rekavši u smislu „šta to radiš, uzećeš pare, staviti u zeleni karton i onda ćeš mi to dati, prije toga parkirati auto na udaljenosti od 10m i vratićeš se, dok se ne vratiš, tvoj pasoš će ostati kod mene“, a pasoše od djece i LK od supruge mu je vratio. Potom je uradio kako mu je i rečeno, stavio je pare u zeleni karton i tako ga predao graničnom policajcu, koji je potom stavio pare i zeleni karton na koljena, izvukao iz kartona 50 eura i stavio pare među koljena, nakon čega mu je vratio zeleni karton rekavši „nemoj Bajro da se ovo više dogodi“. Prvo što je morao uraditi je da je morao smiriti sebe i suprugu kako bi nastavili putovanje. Nastavili su put i u istoj sekundi mu je bilo jasno da će to da prijavi. Obzirom da je u mobitelu imao njemačku telefonsku karticu, nije imao internet. Naknadno je napisao e-mail GP objasnivši situaciju. Na poseban upit da li je njegova supruga razumijela o čemu se radi, naveo je

⁹ T-4, Provjera za Alić Bajru br. 511-03-18-107/787-21 od 01.07.2021.godine;

¹⁰T-6, Raspored rada Granične policije Terenska kancelarija sjeveroistok JGP Brod za dan 16.06.2021.godine za smjenu od 07-19 časova;

¹¹ T-9, Granične provjere nad licima –pojedinačna tabelarna –Alić Bajro;

da ona razgovor pred kabinom graničnog policajca nije u potpunosti razumjela, ali kad se parkirao desno da stavi pare u zeleni karton, pitala ga je šta se dešava, zašto to radi, bila je uplašena, tad joj nije mogao sve objašnjavati, ali kasnije je objasnio.

29. Dakle, iz ovakvog postupanja optuženog Lukića, Sud je nesumnjivo zaključio da je optuženi Lukić, kao službeno lice, zahtijevao dar u vidu novca od Bajre Alića.
30. Svjedok Bajro Alić je vršio i prepoznavanje lica koje mu je tražilo novac. Prepoznavanje je vršeno među 5 lica, i pod rednim br. 3. je prepoznao graničnog policajca o kojem je govorio, a kojeg je prepoznao i u sudnici. Prije nego je vršio prepoznavanje, opisivao je to lice. Dodao je da se osjeća oštećenim, ali da ne potražuje iznos koji je dao. Na poseban upit sudije da li je granični policajac uzeo novac, i da li je to on mogao vidjeti svojim očima, svjedok je odgovorio potvrdno dodavši da je to mogao vidjeti sa mjesta na kojem je stajao.
31. Navedeno svjedočenje u cjelosti je potkrijepljeno Zapisnikom o prepoznavanju lica o kojem je svjedok govorio, sa prilogom fotoalbum (T-12), gdje je, u skladu sa članom 85. stav 3. ZKP BiH, svjedok prethodno opisao lice odnosno graničnog policajca kojem je dao 50 eura kao krupniju osobu, širih ramena, kratke kose, tamnijeg tena, izraženog nosa, tamnih očiju, uredno obrijan, bez brade, sa ustima zakrivljenim prema dole, oko 50 godina starosti, odjeven u policijsku uniformu (košulja kratkih rukava), nije imao napisano ime i prezime na uniformi već sa lijeve strane grudi značku. Među 5 pokazanih lica, svjedok je pod rednim brojem 3. prepoznao Milu Lukića, kao osobu koja je od njega 16.6.2021. godine, na prethodno opisani način, tražila 50 eura. Nadalje je konstatovano da je prisutnim u skladu sa članom 154. ZKP BiH zapisnik pročitao i na isti nisu imali primjedbe. Nakon što je svjedok bez sumnje prepoznao optuženog, isti je potpisao Zapisnik o prepoznavanju (kao i prilog fotoalbum).
32. Dakle, Sud ocjenjuje da su opisane radnje izvršene u skladu sa članom 85. ZKP BiH kojom prilikom su kumulativno primijenjene obje radnje dokazivanja i radnja dokazivanja prepoznavanja lica u skladu sa članom 85. stav 3. ZKP BiH, a zatim i radnja prepoznavanja na osnovu predočenih fotografija u skladu sa članom 85. stav 4. ZKP BiH, iako zakonodavac u ovakvim situacijama propisuje dostatnost i samo jedne od provedenih radnji dokazivanja. Svjedok je, dakle, nedvosmisleno i bez ikakve dileme, prepoznao optuženog ne ostavljajući na taj način sumnju u autentičnost i vjerodostojnost njegovog iskaza i sjećanja.

b) drugo obilježje krivičnog djela iz člana 217. stav 1. KZ BiH je da dar ili kakva druga korist treba da se zahtijevaju ili primaju u vezi sa službenim radnjama, te
c) dar ili kakva druga korist

33. Optuženi Lukić je zahtijevao i primio dar u vidu novca, u vezi sa službenim radnjama koje u okviru svog službenog ovlaštenja, policijskog službenika GP, izvrši što ne bi smio izvršiti, a koje se, kako to proizlazi iz iskaza svjedoka Alića, ogleda u tome da ospori ulazak Alića i njegove porodice u BiH insistirajući na dokumentima koji mu, očigledno, nisu ni bili potrebni imajući u vidu činjenicu da su Bajro i njegova porodica nosili isto prezime – njegovo prezime Alić. Ovakvo činjenično utvrđenje potvrdio je svojim iskazom svjedok Bajro Alić detaljno opisujući slijed inkriminiranog događaja, a isti je u bitnom saglasan i svjedočenju optuženog na glavnom pretresu u svojstvu

svjedoka.

34. Optuženi je, naime, na glavnom pretresu dao iskaz u svojstvu svjedoka i time ostvario pravo da se u potpunosti i detaljno izjasni o iskazu svjedoka Bajre Alića. Tako je optuženi u svom iskazu datom u svojstvu svjedoka potvrdio ključne dijelove iskaza svjedoka, opisujući događaj na potpuno istovjetan način kao što ga je opisao i Bajro Alić.
35. Tako je optuženi potvrdio da je dana 16.6.2021. godine, u okviru dnevne smjene, na GP Brod kontrolisao lice Bajra Alić na ulazu u BiH, a ova činjenica je potvrđena i metrijalnim dokazom T-9¹², kao i dokazima T-2¹³, T-3¹⁴, T-5¹⁵ i T-6¹⁶. Na suprotnoj strani kabine, odnosno na izlazu iz BiH, je radio njegov kolega Samir Mehić koji je i sam u svojstvu svjedoka potvrdio ovu činjenicu.
36. Dalje, optuženi je svojim iskazom potvrdio i tvrdnju svjedoka Bajre Alića da je upravo on (optuženi) kontrolisao Bajru Alića i njegovu porodicu na ulasku u BiH. Optuženi je dodao i da mu je Bajro izgledao nervozno, da se znojio i mucao, i da ga je zbog toga, kao i da bi mu iz auta donio vjenčani list, pcr test ili potvrdu o vakcinaciji, i izdvojio ga iz kolone, dodavši da je iza njega u koloni već bilo desetak auta. Potvrdio je i činjenicu da je svjedok otišao do auta kako bi donio dodatne dokumente. Iskazi optuženog i svjedoka Alića saglasni su i u pogledu toga da su raspravljali o uslovima za ulazak u BiH.
37. Pažljivom analizom i upoređivanjem iskaza optuženog i svjedoka Alića proizilazi da se iskaz svjedoka Alića ne razlikuje od iskaza koji je na glavnom pretresu dao optuženi, osim u djelu u kojem je svjedok Alić naveo da je na zahtjev optuženog istom dao novčanicu od 50 eura, što je svakako i razumljivo i što niko nije ni očekivao da optuženi potvrdi i ovu činjenicu. Međutim, da je kazivanje svjedoka Alića uvjerljivo i vjerodostojno, osim činjenice da isti nema nikakav motiv da tereti optuženog neosnovano, govori i svjedočenje svjedočkinje Andree Korać, policijskog službenika JGP, inspektora za istrage, koja je izvršila pregled i analizu videonadzora GP Brod za dan 16.6.2021. godine što je u opisu njenog redovnog posla, a o svom postupanju za ovaj predmetni događaj je sačinila i službenu zabilješku 24.6.2021. godine.¹⁷ Tako je, između ostalog, analizom videonadzora GP kućice i dijela oko kućice, u kojoj je u vrijeme obuhvaćeno optužnicom radio optuženi, ustanovila da je vozač njemačkih registarskih tablica ... dao policijskom službeniku 4 dokumenta, i to pasoš BiH koji policijski službenik Mile Lukić stavlja na čitač, dokument koji izgledom asocira na ličnu kartu Republike Njemačke i još dvije putne isprave R Njemačke. Vozač nadalje drži još jedan papir, cijelo vrijeme policajac Mile Lukić kumunicira sa vozačem i nešto mu

¹² T-9, Granične provjere nad licima –pojedinačna tabelarna –Alić Bajro

¹³ T-2, Ovjerena fotokopija rasporeda rada za dan 16/17.06.2021.godine u vremenu od 07,00 do 19,00 sati JGP Brod;

¹⁴ T-3, Ovjerena fotokopija radnog naloga broj 1937/21 za dan 16.06.2021.godine u vremenskom periodu od 07,00 do 19,00 za MGP Brod sa izvještajem;

¹⁵ T-5, Evidencija o korištenju štambilja za ovjeru prelaska državne granice za dan 16.06.2021.godine, Jedinica granične policije Brod;

¹⁶ T-6, Raspored rada Granične policije Terenska kancelarija sjeveroistok JGP Brod za dan 16.06.2021.godine za smjenu od 07-19 časova;

¹⁷ T-7, Službena zabilješka policijskog službenika inspektora za istrage mlađeg inspektora Andree Korać, izvršene analize video zapisa Ministarstvo sigurnosti, Granična policija BiH, Terenska kancelarija Sjeveroistok, Jedinica Granične policije Brod, broj 17-13-2-04-68/945/21 od 24.06.2021.godine;

objašnjava. Stavlja dokument koji svojim izgledom asocira na ličnu kartu Njemačke na čitač dokumenata, zatim policajac od vozača uzima još jedan dokument u koji vrši uvid. Policijski službenik Mile Lukić ostavlja putnu ispravu BiH sa svoje lijeve strane na pult. Ostale dokumente vraća putniku i objašnjava mu gdje da se parkira. Vozač je, potom, oko 1 min. ostao u autu. Vozač, zatim, izlazi iz vozila, drži papir i daje ga policijskom službeniku. Policijski službenik spušta taj papir ispod pulta, potom lijevom rukom vraća papir, stavlja papir u putnu ispravu BiH i vraća vozaču i dalje mu nešto objašnjava, nakon čega vozač sjeda u svoje vozilo i napušta GP. Tokom unakrsnog ispitivanja pojasnila je da je uobičajeno da policijski službenici, iz raznih razloga, izdvoje vozila izvan GP u skladu sa Zakonom o graničnoj kontroli. Braniteljica je uzgred prigovorila da optuženi kritične prilike vrši uvid u dokument koji je Bajro naknadno donio, a ne da isti stavlja ispod pulta, na što je svjedokinja odgovorila da je njeno mišljenje da optuženi ne vrši uvid u isti.

38. Sud je u cjelosti poklonio vjeru iskazu svjedoka Bajre Alića koji je dodatno potkrepljen i osnažen kako Zapisnikom o prepoznavanju lica Ministarstvo sigurnosti, Granična policija broj 17-10-2-04-156/20-1 od 07.07.2020.godine (dokaz T-12, i Foto album prilog), tako i iskazom svjedokinje Andree Korać. Kazivanje od strane svjedoka Alića dodatno je potvrđeno svjedočenjem optuženog u svojstvu svjedoka, čiji iskazi su saglasni u većini detalja, osim, očekivano, u pogledu zahtjevanja i primanja dara, dok je mimoilaženje u njihovom iskazu u pogledu te odlučne činjenice dodatno razjasnila svjedokinja Andrea Korać čiji iskaz Sud, takođe, nalazi uvjeljivim budući da se radi o službenom licu – inspektor, koje svakodnevno radi na istragama u GP i koje vrši istovjetne analize poput analize videomaterijala u ovom predmetu na koju okolnost je sačinila i službenu zabilješku koja je uložena u spis kao dokaz T-7 čiju autentičnost je potvrdila i čiji sastavni dio čini CD snimak prikazanog videonadzora.¹⁸ Svi ovi dokazi u svojoj sveukupnosti i sadejstvu predstavljaju ključne dokaze u pogledu odluke o krivici optuženog.
39. Da se svjedoku Aliću može vjerovati potvrđuje i činjenica da je prvom prilikom po dolasku do interneta prijavio GP BiH opisani događaj e-mailom koji je uložena kao dokaz T-10 („Ulaz u BiH i Korupcija“), da je potom usmeno prijavio opisani događaj¹⁹, a potom i vršio i prepoznavanje optuženog²⁰. Ocjenivši iskaz autentičnim i vjerodostojnim, Sud nije svjedoku uzeo na štetu činjenicu da je predmetni događaj mailom prijavio nakon 4 dana, na čemu je odbrana potencirala prilikom unakrsnog ispitivanja, niti je to od značaja za odluku u konkretnom slučaju. Takođe, za Sud nije od značaja ni prigovor zakonitosti u formalnom smislu koji se ticao e-maila, budući da je svjedok neposredno svjedočeći u sudnici potvrdio da je prijavio predmetni događaj prvo mailom (4 dana nakon što se događaj desio), kao i da je potom isti prijavio usmeno te da je vršio prepoznavanje optuženog tokom istrage koje dokaze je, iz naprijed navedenih razloga, Sud prihvatio vjerodostojnim.
40. Stoga, nasuprot svim dokazima kojima je Sud njihovom ocjenom u ukupnosti i sadejstvu poklonio vjeru, ostaje neuvjerljiva tvrdnja optuženog da je svjedok Alić, po povratku od vozila, optuženom samo predao tražene dokumente i ništa drugo.

¹⁸ T-8, DVD ROM sa videonadzorom sa MGP Brod

¹⁹ T-11, Zapisnik o prijemu usmene prijave, Ministarstvo sigurnosti, Granična policija CIU broj 17-10-2-34-7-6934/21 od 23.06.2021.godine

²⁰ T-12, Zapisnik o prepoznavanju lica Ministarstvo sigurnosti, Granična policija broj 17-10-2-04-156/20-1 od 07.07.2020.godine, Foto album prilog;

41. Dakle, cijeneći sve navedene dokaze pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, Sud je sa sigurnošću utvrdio da je optuženi svojim radnjama opisanim u izreci presude, ostvario sva bitna obilježja bića krivičnog djela Primanje dara i drugih oblika koristi iz člana 217. stav 1. KZ BiH. Kako to proizilazi iz izvedenih dokaza optuženi je iznos od 50 eura zahtijevao i primio i time je ispunjen uslov za postojanje svršenog krivičnog djela. Izvršilac djela u svim oblicima može biti samo službeno ili odgovorno lice u institucijama BiH. Postojanje ovog krivičnog djela ostvareno je u potpunosti obzirom da zahtijevanje ili primanje poklona ili kakve druge koristi treba da je povezano sa službenom radnjom službenog ili odgovornog lica, da u okviru svoje funkcije izvrši što ne bi smjelo izvršiti. Ovdje učinilac za nagradu nezakonito postupa.
42. Sud cijeni da je optuženi u vrijeme izvršenja krivičnog djela bio uračunljiv, nisu postojale okolnosti koje bi dovele u sumnju ovakav zaključak. Što se tiče vinsti, sud nalazi da je optuženi krivično djelo počinio sa direktnim umišljajem i da je on u vrijeme izvršenja krivičnog djela bio svjestan svih zakonskih obilježja ovih krivičnih djela. Naime, optuženi duži vremenski period radi na poslovima u graničnoj policiji, u međuvremenu je i penzionisan, njemu je, stoga, poznat način i uslovi ulaska u BiH. S druge strane, svjedok Bajro Alić, koji je predmetni događaj i prijavio, nikada ranije, zbog činjenice da mu je supruga stranac, kao i da djeca posjeduju pasoše ..., nije imao slična iskustva na ulasku u BiH čiji je državljanin i u koju dolazi godišnje, u posjetu porodici, te koji je prilikom dolaska na GP kritične prilike na upit optuženog kako će znati da je s njim njegova porodica dao spontan i logičan odgovor - tako što svi imaju isto prezime. Sve i da je opravdano u situacijama kada bračni partneri odnosno članovi porodice imaju različito državljanstvo, tražiti vjenčani list za suprugu ili rodne listove za djecu, bilo je očigledno da je ostatak Alićeve porodice (supruga i djeca) nosili njegovo prezime.
43. Slijedom navedenog, kod optuženog je postojala svijest o zahtijevanju i primanju dara, kao i svijest o prirodi izvršenja službene radnje povodom koje se dar zahtijeva, iz čega se izvodi zaključak da je optuženi u izvršenju krivičnog djela postupao sa direktnim umišljajem.

Odluka o kazni

44. Za krivično djelo Primanje poklona i drugih oblika koristi iz člana 217. stav 1. Zakon propisuje kaznu zatvora u trajanju od jedne do deset godina.
45. Prilikom odmjeravanja kazne optuženom, Sud je uzeo u obzir i cijenio sve okolnosti propisane članom 48. KZ BiH, koje utiču da kazna bude manja ili veća (olakšavajuće i otežavajuće), vodeći računa o svrsi kažnjavanja, propisane članom 39. KZ BiH.
46. U skladu sa članom 49. KZ BiH (Ublažavanje kazne) tačka b), Sud može počinocu odmjeriti kaznu ispod granice propisane zakonom ili izreći blažu vrstu kazne kad sud utvrdi da postoje naročito olakšavajuće okolnosti.
47. Cijeneći sve okolnosti konkretnog slučaja, te svrhu kažnjavanja, uzimajući u obzir s jedne strane jačinu ugrožavanja odnosno povredu zaštićenog dobra, stepen krivice optuženog, uzimajući u obzir sve okolnosti koje utiču da kazna bude manja ili veća (olakšavajuće i otežavajuće okolnosti), pobude iz kojih je djelo učinjeno, jačinu ugrožavanja ili povrede zaštićenog ¹³ dobra, okolnosti pod kojima je krivično

djelo počinjeno, ali s druge strane i ličnost optuženog, odnosno činjenicu da nije osuđivan, da je penzioner, te njegove lične i porodične prilike na koju okonost je odbrana uložila materijalne (medicinske) dokaze, Sud je našao da okolnosti na strani optuženog, u svojoj ukupnosti, predstavljaju naročito olakšavajuće okolnosti koje ukazuju da se i sa ublaženom kaznom može postići svrha kažnjavanja.

48. Cijeneći navedene okolnosti i zakonske propise, te imajući u vidu odredbu člana 50. KZ BiH (Granice ublažavanja kazne) koja propisuje kad postoje uslovi za ublažavanje kazne iz člana 49. (Ublažavanje kazne) ovog zakona, a što je situacija u konkretnom slučaju, sud je ublažio kaznu u ovim granicama (tačka d): ako je za krivično djelo kao najmanja mjera kazne propisana kazna zatvora od jedne godine, kazna se može ublažiti do tri mjeseca zatvora.
49. Slijedom navedenog, Sud je optuženom izrekao kaznu zatvora u trajanju od 5 mjeseci, smatrajući da je izrečena kazna zatvora srazmjerna težini počinjenog krivičnog djela i stepenu krivice optuženog, te da će se i sa ublaženom kaznom postići svrha kažnjavanja.

Odluka o oduzimanju imovinske koristi

50. Članom 110. KZ BiH kao opšte načelo propisano je da niko ne može zadržati imovinsku korist pribavljenu krivičnom djelom, dok je odredbom stava 2. istog člana propisano da će se korist iz stava 1. ovog člana oduzeti sudskom odlukom kojom je utvrđeno da je krivično djelo učinjeno, pod uslovima propisanim ovim zakonom. Takođe, odredbom člana 217. stav 4. KZ BiH propisano je da će se primljeni dar ili imovinska korist oduzeti.
51. Odredbom člana 111. stav 1. KZ BiH određeno da će se od učinitelja oduzeti novac, predmeti od vrijednosti i svaka druga imovinska korist koja je pribavljena krivičnim djelom, a ako oduzimanje nije moguće, učinitelj će se obavezati na isplatu novčanog iznosa srazmjernog pribavljenoj imovinskoj koristi.
52. U skladu sa navedenim zakonskim odredbama, Sud je od optuženog oduzeo imovinsku korist pribavljenu izvršenjem krivičnog djela - novac u iznosu od 50 (pedeset) eura, u protivvrijednosti u konvertibilnim markama prema srednjem kursu Centralne banke BiH (CBBH) važećem na dan uplate, na ime primljenog dara, koji iznos je optuženi dužan uplatiti u korist budžeta Bosne i Hercegovine u roku od 30 (trideset) dana od dana pravosnažnosti presude.

Odluka o troškovima krivičnog postupka

53. Na koncu, imajući u vidu porodične prilike optuženog, Sud je istog u skladu sa članom 188. stav 4. ZKP BiH, oslobodio obaveze nadoknade troškova krivičnog postupka, te odredio da isti padaju na teret bužetskih sredstava.

ZAPISNIČAR:
Pravni savjetnik

SUDIJA

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: protiv ove presude dozvoljena je žalba vijeću Apelacionog odjeljenja Suda u roku od 15 dana od dana prijema pismenog otpravka iste.